

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU
Ion GUZUN
Victor BOICO

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Ina Pucas în numele inculpatului Arapu Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

ARAPU Alexandru Xxxxx, născut la
xx xxxxxxxx xxxx în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxxx,
domiciliat în mun. Xxxxxxx, bd. Xxxxxx xx/x ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.03.2016 – 03.01.2019;

Instanța de apel: 20.02.2019 – 05.02.2021;

Instanța de recurs: 19.07.2021 – 13.12.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 ianuarie 2019 Arapu Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), 190 alin. (4), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), 190 alin. (4) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4

ani;

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, 8 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, 8 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016, lui Arapu Alexandru i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 19 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 03 ianuarie 2019, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv din 19 ianuarie 2016 până la 19 ianuarie 2017, inclusiv.

De la Arapu Alexandru s-a încasat în beneficiul lui *Ciornii Victor* suma de 237 236,04 lei, *Lilian Mîndra* suma de 181 765 lei, *Gheorghe Șișcanu* suma de 96 459, 51 lei, *Rusu Dorel* suma de 139 750 lei, *Procopi Tudor* suma de 285 000 lei, *Pantelei Denis* suma de 1 826 000 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Acțiunea civilă a reprezentantului *Rinat Sighetov, Cernogubova Inna* a fost respinsă

Acțiunea civilă a *Ecaterinei Colomoș* a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, prin sentință a fost soluționată și soarta corpurilor delictive.

2. Prin Ordonanța din 03 octombrie 2018, acuzatorul de stat, a modificat învinuirea în instanța de judecată în privința lui Arapu Alexandru, dispunând: „*Modificarea învinuirii înaintate anterior cet. Arapu Alexandru, cu punerea sub o nouă învinuire în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (4), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (4), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal*”.

Astfel, având în vedere noile modificări ale Legii penale, operate prin Legea R.M. nr. 179 din 26.07.2018, acuzatorul de stat a constatat că:

Arapu Alexandru, urmărind scopul dobândirii ilicite, prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase în privința naturii obiectului, sub pretextul livrării materialelor de construcție în schimbul unor bunuri, acordării de ajutor în procurarea de peste hotarele țării a mijloacelor de transport sau acordării unor împrumuturi bănești, pe termen scurt, creând impresia a unui om de afaceri, prosper și responsabil în onorarea obligațiilor sale, fără a avea intenții cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, în perioada anilor 2012 - 2015 a dobândit ilicit de la persoanele Sighetov Rinat, Badia Victor, Mamaev Vadim, Pantelei Denis, Procopi Tudor, Galașanu Evghenii, Gligor Ștefan, Șișcanu Gheorghe, Gîrbu Nicolae, Ciornii Victor, Rusu Dorel, Mîndra Lilian și Colomoș Ecaterina, bunuri și mijloace bănești în sumă totală de 4 840 151,1 lei, după cum urmează:

La 28 aprilie 2012, Arapu Alexandru, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Sighetov Rinat, sub pretextul de a-i împrumuta pe o perioadă de

până la 12 mai 2012 a unei sume de bani, l-a convins pe Sighetov Rinat să-i împrumute suma de 16 500 euro, deși din start nu a avut intenția să-i restituie toată suma de bani, restituind la 30 mai 2012 doar suma de 6000 euro, iar suma de 10 500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 157 500 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, a dobândit-o ilicit.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Badia Victor, în luna iunie a anului 2012, aflându-se la intersecția străzilor Bănulescu-Bodoni și București, mun. Chișinău, sub pretextul livrării materialelor de construcție, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la Badia Victor, un automobil de model „Mercedes Benz S Class”, n/î XXXXX, anul fabricării 2002, în valoare de 15 000 euro, care conform înțelegerii apărute a rămas în folosința lui Arapu Alexandru. Intrând în posesia mijlocului de transport nominalizat, Arapu Alexandru pentru a atribui un caracter aparent legal acțiunilor sale criminale, i-a livrat cet. Badia Victor materiale de construcție în sumă de 4 000 euro după care, cunoscând premeditat că nu-și va onora în continuare obligațiile asumate privind livrarea materialelor de construcție în sumă de 11 000 euro, care conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei constituind suma de 164 742 lei, nefiind proprietar al autoturismului de model „Mercedes Benz S Class”, n/î XXXXX, și neavând dreptul de dispoziție asupra acestuia, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, ilegal a înstrăinat automobilul respectiv persoanelor necunoscute, iar banii obținuți i-a folosit în scopuri personale, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 164 742 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care

identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Mamaev Vadim, după un plan bine chibzuit, în luna iulie 2013, aflându-se la intersecția străzilor Columna și Mihai Viteazul, mun. Chișinău, sub pretextul acordării unui împrumut bănesc, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la Mamaev Vadim mijloace bănești în sumă de 5500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 93 977 lei.

La rândul său, Arapu Alexandru în scopul obținerii încrederii cet. Mamaev Vadim, a înregistrat pe numele ultimului, ca garanție a rambursării împrumutului oferit, dreptul de proprietate asupra autoturismului de model „Toyota Prius”, n/î XXXXX, anul fabricării 2007, care însă, conform înțelegerii a rămas în folosința lui Arapu, cu acordarea dreptului de uzufruct temporar în baza certificatului de înmatriculare nr. Xxxxx, de tip comodat. Ulterior, Arapu Alexandru, intrând în posesia mijlocului de transport, nefiind proprietar al acestuia, acționând prin intenție directă, ilegal a transmis cu titlu de gaj, autovehiculul respectiv lui Bolohan Marin, contra sumei de 2500 euro, pe care a folosit-o în scopuri personale, ascunzând acest fapt de la proprietarul legal al autoturismului în cauză, Mamaev Vadim în rezultatul căruia părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 93 977 lei, ce constituie proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Pantelei Denis, în perioada lunilor aprilie-octombrie 2014, după un plan bine chibzuit, sub pretextul livrării materialelor de construcție, a dobândit ilicit de la Pantelei Denis 4 automobile în următoarele circumstanțe:

În baza contractului nr. 9 din 18.04.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 550 000 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis pe str. XXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, automobilul de model „Lexus LS 460”, n/î

XXXX.

În baza contractului nr. 13 din 28.05.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 810 500 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis, pe str. Bucuriei, mun. Chișinău, automobilul de model „Toyota Land Cruiser L 200”, n/î XXXX.

În baza contractului nr. 12 din 28.05.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250 Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 697 500 lei, iar în schimb primind de la Pantelei Denis, pe str. Decebal, mun. Chișinău, automobilul de model „Toyota Land Cruiser Prado”, n/î XXXX;

În baza contractului de barter din 02.10.2014, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis 75 tone de metal armat, în sumă de 832,000 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis în sect. Rîșcani, mun. Chișinău, automobilul de model „Mercedes S-Klass”, n/î XXXX,

Astfel, în rezultatul acțiunilor ilicite ale lui Arapu Alexandru, care abuzând de încrederea cet. Pantelei Denis a obținut, cele 4 automobile fără a avea careva intenții și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferite, părții vătămate fiindu-i cauzat un prejudiciu material în sumă de 1 826 000 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 27 iunie 2014, urmărind scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor cet. Procopi Tudor, în timp ce se afla pe str. Studenților 7/1, mun. Chișinău, sub pretextul livrării materialelor de construcție, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, a dobândit de la cet. Procopi Tudor automobilul de model „Mercedes ML 320 CDI”, n/î XXXX, în valoare de 14 000 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 285 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în

privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 22 noiembrie 2014, aflându-se la stația PECO „Rompetrol”, cu adresa mun. Chișinău, str. Petricani, 32, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Galașanu Evghenii, sub pretextul livrării materialelor de construcție în sumă de 458 150 lei, deși neavând intenția, cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, a dobândit ilicit de la Galașanu Evghenii automobilul de model „Toyota Tundra”, n/î XXXX, evaluat de aceeași sumă de 458 150 lei, care constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Gligor Ștefan, sub pretextul livrării materialelor de construcție și anume a betonului marca M-200, în volum de 196 m³ în valoare de 221 480 lei și a 16,7 tone de armătură, în valoare de 183 960 lei, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferire, la 13 mai 2015 aflându-se la sediul notarului public Andrei Șumcov din str. Xxx, mun. Chișinău, prin întocmirea procurii cu nr. 1776, a dobândit de la Gligor Ștefan cu drept de înstrăinare automobilul de marca „Chevrolet Captiva”, n/î XXXX, pe care, fără a-și onora promisiunile făcute, l-a înstrăinat ilegal unor terțe persoane, în rezultatul cărui fapt părții vătămate Gligor Ștefan, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 405 441 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite

în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Șișcanu Gheorghe**, la 26 martie 2015, sub pretextul livrării materialelor de construcție, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, aflându-se pe str. Studenților, mun. Chișinău, a dobândit ilicit de la **Șișcanu Gheorghe** un automobil de model „Renault Kangoo”, n/î XXXX, în valoare de 4.700 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 96 459,51 lei, ce constituie proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale, **Arapu Alexandru** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Gîrbu Nicolae**, sub pretextul acordării unui împrumut bănesc cu scopul dezvoltării unei afaceri personale, deși din start neavând intenția să-l restituie, ascunzând intențiile sale prin încheierea unui contract de împrumut cu nr. 02/07/15, la 02 iulie 2015 a dobândit ilicit de la **Gîrbu Nicolae**, bani în sumă de 16 000 euro echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 336 640 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, **Arapu Alexandru** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 26 august 2015, aflându-se în incinta cantinei „Expres”, situată pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei, 21, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Ciornîi Victor**, sub pretextul acordării de ajutor în procurarea și importarea unui automobil de model „BMW 520”, anul fabricării 2009, fără a avea intenția să-și onoreze angajamentul, a dobândit ilicit de la cet. **Ciornîi Victor** bani în sumă de 10.000 euro, echivalentul conform cursului oficial

de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 219 663 lei, iar la 26 august 2015, sub pretextul defectării în România a trailerului cu care, precum că se transporta automobilul procurat, pe adresa XXXXXXXXXXXX, a dobândit ilicit de la Ciornîi Victor mijloace bănești în sumă de 800 de euro, echivalentul conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 17 573,04 lei, în total dobândind ilicit de la partea vătămată bani în sumă de 237 236,04 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 02 octombrie 2015, aflându-se pe str. Socoleni 17/1, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Rusu Dorel, sub pretextul livrării materialelor de construcție în schimbul automobilul de model „Volvo S40”, n/î XXXX, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferite, a dobândit ilicit de la cet. Rusu Dorel automobilul respectiv, în valoare de 6250 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 139 750 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 11 noiembrie 2015, aproximativ ora 11.00, aflându-se pe bd. Moscovei, 16, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Mîndra Lilian, sub pretextul procurării de la acesta a automobilului de model „Volvo XC 90”, n/î XXXX, în valoare de 11.000 euro, deși, din start neavând intenția să-i achite toată suma de bani, achitându-i doar 2500 euro, a dobândit ilicit automobilul de model „Volvo XC 90”, n/î XXXX, în rezultatul cărui părții vătămate Mîndra Lilian i-a fost cauzat un prejudiciu

material în sumă de 8500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al BNM cu suma de 181 765,7 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, în perioada de timp 27 noiembrie 2015 – 05 decembrie 2015, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. Colomoș Ecaterina, camuflându-și intențiile sale criminale prin întocmirea unui contract de mandate pentru achiziționarea unui automobil de marca "Volkswagen Tiguan", anul producerii 2012 din Germania și importării în Republica Moldova, a dobândit ilicit de la cet. Colomoș Ecaterina, bani în sumă de 15 000 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 320 656,5 lei, precum și al automobilul de model „Honda Civic”, n/î XXXX, în valoare de 7250 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 154 983, 97 lei, în total bunuri în sumă de 457 640,4 lei ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

2.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite, prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase în privința naturii obiectului, sub pretextul livrării materialelor de construcție în schimbul unor bunuri, acordării de ajutor în procurarea de peste hotarele țării a mijloacelor de transport sau acordării unor împrumuturi bănești, pe termen scurt, creând impresia a unui om de afaceri, prosper și responsabil în onorarea obligațiilor sale, fără a avea intenții cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, în perioada anilor 2012 - 2015 a dobândit ilicit de la persoanele *Sighetov Rinat, Badia*

Victor, Mamaev Vadim, Pantelei Denis, Procopi Tudor, Galașanu Evghenii, Gligor Ștefan, Șișcanu Gheorghe, Gîrbu Nicolae, Ciornii Victor, Rusu Dorel, Mîndra Lilian și Colomoș Ecaterina, bunuri și mijloace bănești în sumă totală de 4 840 151,1 lei, după cum urmează:

La 28 aprilie 2012, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Sighetov Rinat*, sub pretextul de a-i împrumuta pe o perioadă de până la 12 mai 2012 a unei sume de bani, l-a convins pe Sighetov Rinat să-i împrumute suma de 16 500 euro, deși din start nu a avut intenția să-i restituie toată suma de bani, restituind la 30 mai 2012 doar suma de 6000 euro, iar suma de 10 500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 157 500 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, a dobândit-o ilicit.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Badia Victor*, în luna iunie a anului 2012, aflându-se la intersecția străzilor Bănulescu-Bodoni și București, mun. Chișinău, sub pretextul livrării materialelor de construcție, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la *Badia Victor*, un automobil de model „Mercedes Benz S Class”, n/î XXXXX, anul fabricării 2002, în valoare de 15 000 euro, care conform înțelegerii apărute a rămas în folosința lui Arapu Alexandru. Intrând în posesia mijlocului de transport nominalizat, Arapu Alexandru pentru a atribui un caracter aparent legal acțiunilor sale criminale, i-a livrat cet. *Badia Victor* materiale de construcție în sumă de 4 000 euro după care, cunoscând premeditat că nu-și va onora în continuare obligațiile asumate privind livrarea materialelor de construcție în sumă de 11 000 euro, care conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei constituind suma de 164 742 lei, nefiind proprietar al autoturismului de model „Mercedes Benz S Class”, n/î XXXXX, și neavând dreptul de dispoziție asupra acestuia, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, ilegal a înstrăinat automobilul respectiv persoanelor necunoscute, iar banii obținuți i-a folosit în scopuri personale, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 164 742 lei, ce constituie

proportii deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Mamaev Vadim**, după un plan bine chibzuit, în luna iulie 2013, aflându-se la intersecția străzilor Columna și Mihai Viteazul, mun. Chișinău, sub pretextul acordării unui împrumut bănesc, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la Mamaev Vadim mijloace bănești în sumă de 5500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimbă valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 93 977 lei.

La rândul său, Arapu Alexandru în scopul obținerii încrederii cet. Mamaev Vadim, a înregistrat pe numele ultimului, ca garanție a rambursării împrumutului oferit, dreptul de proprietate asupra autoturismului de model „Toyota Prius”, n/î XXXXX, anul fabricării 2007, care însă, conform înțelegerii a rămas în folosința lui Arapu, cu acordarea dreptului de uzufruct temporar în baza certificatului de înmatriculare nr. Xxxxx, de tip comodat. Ulterior, Arapu Alexandru, întrând în posesia mijlocului de transport, nefiind proprietar al acestuia, acționând prin intenție directă, ilegal a transmis cu titlu de gaj, autovehiculul respectiv lui Bolohan Marin, contra sumei de 2500 euro, pe care a folosit-o în scopuri personale, ascunzând acest fapt de la proprietarul legal al autoturismului în cauză, Mamaev Vadim în rezultatul căruia părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 93 977 lei, ce constituie proportii mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Pantelei Denis**, în perioada lunilor aprilie-octombrie 2014, după un plan bine chibzuit, sub pretextul livrării materialelor de construcție, a dobândit ilicit de la

Pantelei Denis 4 automobile în următoarele circumstanțe:

În baza contractului nr. 9 din 18.04.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 550 000 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis pe str. XXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, automobilul de model „Lexus LS 460”, n/î XXXX.

În baza contractului nr. 13 din 28.05.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 810 500 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis, pe str. Bucuriei, mun. Chișinău, automobilul de model „Toyota Land Cruiser L 200”, n/î XXXX.

În baza contractului nr. 12 din 28.05.2014 pentru achiziționarea bunurilor/betonului marca 250 Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis beton în sumă de 697 500 lei, iar în schimb primind de la Pantelei Denis, pe str. Decebal, mun. Chișinău, automobilul de model „Toyota Land Cruiser Prado”, n/î XXXX;

În baza contractului de barter din 02.10.2014, Arapu Alexandru s-a obligat să livreze lui Pantelei Denis 75 tone de metal armat, în sumă de 832,000 lei, iar în schimb, primind de la Pantelei Denis în sect. Rîșcani, mun. Chișinău, automobilul de model „Mercedes S-Klass”, n/î XXXX,

Astfel, în rezultatul acțiunilor ilicite ale lui Arapu Alexandru, care abuzând de încrederea cet. Pantelei Denis a obținut, cele 4 automobile fără a avea careva intenții și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferite, părții vătămate fiindu-i cauzat un prejudiciu material în sumă de 1 826 000 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 27 iunie 2014, urmărind scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Procopi Tudor*, în timp ce se afla pe str. Studenților 7/1, mun. Chișinău, sub pretextul livrării materialelor de construcție, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, a dobândit de la cet. Procopi Tudor automobilul de model „Mercedes ML 320 CDI”, n/î XXXX, în valoare de 14 000 euro, echivalent conform cursului oficial de

schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 285 000 lei.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 22 noiembrie 2014, aflându-se la stația PECO „Rompetrol”, cu adresa mun. Chișinău, str. Petricani, 32, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Galașanu Evghenii*, sub pretextul livrării materialelor de construcție în sumă de 458 150 lei, deși neavând intenția, cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, a dobândit ilicit de la Galașanu Evghenii automobilul de model „Toyota Tundra”, n/î XXXX, evaluat de aceiași sumă de 458 150 lei, care constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Gligor Ștefan*, sub pretextul livrării materialelor de construcție și anume a betonului marca M-200, în volum de 196 m³ în valoare de 221 480 lei și a 16,7 tone de armătură, în valoare de 183 960 lei, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferire, la 13 mai 2015 aflându-se la sediul notarului public Andrei Șumcov din str. Xxxx, mun. Chișinău, prin întocmirea procurii cu nr. 1776, a dobândit de la Gligor Ștefan cu drept de înstrăinare automobilul de marca „Chevrolet Captiva”, n/î XXXX, pe care, fără a-și onora promisiunile făcute, l-a înstrăinat ilegal unor terțe persoane, în rezultatul cărui fapt părții vătămate Gligor Ștefan, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 405 441 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată*

a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Șișcanu Gheorghe**, la 26 martie 2015, sub pretextul livrării materialelor de construcție, deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile făcute, aflându-se pe str. Studenților, mun. Chișinău, a dobândit ilicit de la **Șișcanu Gheorghe** un automobil de model „Renault Kangoo”, n/î XXXX, în valoare de 4.700 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 96 459,51 lei, ce constituie proporții mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Gîrbu Nicolae**, sub pretextul acordării unui împrumut bănesc cu scopul dezvoltării unei afaceri personale, deși din start neavând intenția să-l restituie, ascunzând intențiile sale prin încheierea unui contract de împrumut cu nr. 02/07/15, la 02 iulie 2015 a dobândit ilicit de la **Gîrbu Nicolae**, bani în sumă de 16 000 euro echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 336 640 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 26 august 2015, aflându-se în incinta cantinei „Expres”, situată pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei, 21, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. **Ciornîi Victor**, sub pretextul acordării de ajutor în

procurarea și importarea unui automobil de model „BMW 520”, anul fabricării 2009, fără a avea intenția să-și onoreze angajamentul, a dobândit ilicit de la cet. Ciornîi Victor bani în sumă de 10.000 euro, echivalentul conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 219 663 lei, iar la 26 august 2015, sub pretextul defectării în România a trailerului cu care, precum că se transporta automobilul procurat, pe adresa XXXXXXXXXXXXX, a dobândit ilicit de la Ciornîi Victor mijloace bănești în sumă de 800 de euro, echivalentul conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 17 573,04 lei, în total dobândind ilicit de la partea vătămată bani în sumă de 237 236,04 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 02 octombrie 2015, aflându-se pe str. Socoleni 17/1, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Rusu Dorel*, sub pretextul livrării materialelor de construcție în schimbul automobilul de model „Volvo S40”, n/î XXXX, *deși neavând intenția cât și posibilități reale de a-și onora promisiunile oferite*, a dobândit ilicit de la cet. Rusu Dorel automobilul respectiv, în valoare de 6250 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 139 750 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Tot el, **Arapu Alexandru**, la 11 noiembrie 2015, aproximativ ora 11.00, aflându-se pe bd. Moscovei, 16, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Mîndra Lilian*, sub pretextul procurării de la acesta a automobilului de model „Volvo XC 90”, n/î XXXX, în valoare de 11.000 euro, deși, din start

neavând intenția să-i achite toată suma de bani, achitându-i doar 2500 euro, a dobândit ilicit automobilul de model „Volvo XC 90”, n/î XXXX, în rezultatul cărui părții vătămate Mîndra Lilian i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 8500 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al BNM cu suma de 181 765,7 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Tot el, **Arapu Alexandru**, în perioada de timp 27 noiembrie 2015 – 05 decembrie 2015, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor cet. *Colomoș Ecaterina*, camuflându-și intențiile sale criminale prin întocmirea unui contract de mandate pentru achiziționarea unui automobil de marca „Volkswagen Tiguan”, anul producerii 2012 din Germania și importării în Republica Moldova, a dobândit ilicit de la cet. *Colomoș Ecaterina*, bani în sumă de 15 000 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 320 656,5 lei, precum și al automobilul de model „Honda Civic”, n/î XXXX, în valoare de 7250 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 154 983, 97 lei, în total bunuri în sumă de 457 640,4 lei ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului Arapu Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari*.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de către avocatul Macovei Mircea în numele inculpatului Arapu Alexandru, solicitând: admiterea cererii de apel, casarea sentinței, cu dispunerea achitării inculpatului, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond corect a determinat domeniul de activitate a inculpatului

Arapu Alexandru, totodată corect a stabilit relațiile existente dintre Arapu Alexandru și părțile vătămate;

- instanța de judecată eronat a interpretat și a încadrat acțiunile inculpatului Arapu Alexandru, deoarece prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unor fapte și/sau informații mincinoase sau invers se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității;

- au fost calificate drept escrocherie în temeiul art. 190 alin. (4) și (5) Cod penal al RM, următoarele fapte: Episodul I - Gîrbu Nicole - neexecutarea în termen a unei tranzacții trilaterale din cauza dosarului intentat, și anume Arapu Alexandru s-a obligat să livreze materiale de construcție pentru stingerea datoriei sale față de Gîrbu Nicolae, vânzătorului apartamentului ultimului; Episodul II- Badia Victor - imposibilitatea executării obligațiilor rezultate dintr-un contract de schimb ca urmare a comportamentului dolosiv a părții vătămate; Episodul III - Ciornîi Victor - neîndeplinirea în totalitate a solicitării părții vătămate de a importa o mașină de un anumit model, cu anumite specificații în schimbul unei sume de bani; Episodul IV - Rusu Dorel - imposibilitatea livrării materialelor de construcție în volumul - indicat de către partea vătămată ca urmare a încheierii unui contract de schimb; Episodul V - Sighetov Rinat - nerestituirea în totalitate a împrumutului acordat cu dobândă părții vătămate; Episodul VI - Mamaev Vadim - aceștia fiind parteneri de afacere, Arapu Alexandru nu a datorat pretinsei părți vătămate careva sume de bani, fapt confirmat de acesta în instanța de judecată;

- reieșind din interpretarea sistemică a normelor penale, delimitarea dintre escrocherie de încălcarea normelor de drept civil, urmează a fi percepută corect, luând în considerație două aspecte: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunului; disponibilitatea efectivă a acestuia de a-și executa angajamentele;

- primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat;

- instanța de fond, a ajuns la concluzia că, condamnatul Arapu Alexandru se confruntă cu dificultăți financiare exclusiv din declarațiile părților vătămate, iar în esență temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective civile prin mijloacele justiției civile, avându-se în vedere caracterul accesoriu al justiției penale;

- escrocheria, așa cum este reglementată în art. 190 alin. (1), prezintă similitudini cu instituția dolului civil, care presupune, de asemenea, o inducere în eroare. Diferența constă în aceea că în cazul escrocheriei, autorul urmărește obținerea unui profit în dauna patrimoniului altei persoane, iar nu simpla viciere a consimțământului pentru a determina o persoană să încheie un act juridic;

- instanța de fond eronat a concluzionat asupra aplicării normelor cu caracter penal asupra faptelor care poartă un caracter strict civil, mai mult decât atât, părțile vătămate au înaintat cereri de chemare în judecată în privința inculpatului Arapu Alexandru privind încasarea datoriei, obținând un document executoriu în privința acestuia;

- valoarea lezată a părților vătămate a fost restabilită pe calea acțiunilor civile înaintate, existând o asemenea cale, normele de drept penal nu pot fi aplicate concurențial cu cele de drept civil;

- textul inserat în art. 190 alin. (5) Cod Penal, prevede „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, în privința unui act juridic anulabil, precum și prin comportament dolosiv și viclean, care a adus daune în proporții deosebit de mari*”, respectiv consimțământul victimei este viciat la momentul încheierii actului juridic prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii. Autorul îi creează victimei o reprezentare falsă a realității, iar neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului;

- părțile vătămate au avut și au exercitat calea acțiunilor civile în vederea restabilirii drepturilor lezate, iar încălcarea drepturilor acestora nu a fost cauzată de rea-intenția condamnatului, dar de miza eronată a acesteia pe faptul că obține venituri din afacerea sa, ce constă din comerțul materialelor de construcție precum și traficul internațional de mărfuri: auto, feroviar sau naval, dovedit prin Decizia Agenției Servicii Publice cu privire la Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor;

- concluziile instanței de fond, precum că Arapu Alexandru și-a asumat niște angajamente despre care cert cunoștea că nu sunt realizabile, sunt absolut nefondate, acesta păstrând toată diligența întru executarea obligațiilor sale până la momentul intentării dosarului penal respectiv;

- determinând cercul persoanelor care pretind a fi părți vătămate, se observă câteva elemente definiții: parteneri de afacere, interese proprii în privința activității desfășurate de inculpat, adresarea repetată a acestora cu diferite solicitări;

- învinuirea se întemeiază în exclusivitate pe declarațiile părților vătămate;

- nu a existat inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unor fapte și/sau informații mincinoase sau invers, or condamnatul desfășura o activitate licențiată, termenul de activitate al întreprinderii fiind nelimitat, astfel afacerea desfășurată de către acesta reprezenta de fapt activitatea de bază, iar părțile vătămate fiind cointeresate de serviciile prestate de către Arapu Alexandru

recurgeau la diverse mijloace și înțelegeri comune pentru achiziționarea bunurilor necesare;

- din episodul cu Ciornîi Victor, care recunoaște că acesta personal l-a apelat pe Arapu Alexandru și a rugat să-l ajute să procure un automobil aceasta fiind una dintre afacerile desfășurate de condamnat. Tot din declarațiile lui Ciornîi Victor se constată faptul că, inculpatul nu s-a eschivat de la executarea obligațiilor asumate față de Ciornîi Victor, iar din cauză că acesta a fost reținut de organele de poliție, automobilul așa și nu a fost livrat;

- nu a existat un comportament dolosiv sau viclean, în așa mod în care condamnatul să fi creat o viziune înșelătoare a realității din declarațiile părții vătămate Mamaev Vadim, care menționează că nu deține acte confirmative precum că a primit suma de 5 500 Euro în schimbul unui automobil, totodată pretenții față de Arapu Alexandru nu are.

- fapta dată nu a avut loc, lipsind astfel și obligația inculpatului de a restitui suma pretinsă de bani, ceea ce, în cazul din speță, demonstrează și lipsa realizării laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, în special lipsa acțiunii principale (dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea), dar și lipsa acțiunii adiacente a infracțiunii de escrocherie (inducerea în eroare), deoarece decizia de acordare a sumei pretinse, reieșind din ipoteza pretensei victime, a fost primită de către Mamaev de sine stătător, ultimul, în cazul admiterii acestei ipoteze, fiind ghidat doar de interesul său personal în obținerea unor beneficii materiale;

- nu există latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 Cod penal, prin prisma acțiunilor adiacente inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unor fapte și/sau informații mincinoase sau invers, comportament viclean sau dolosiv, or condamnatul nu a exploatat anumite relații de încredere în scopul obținerii banilor, dar nici informația care a prezentat nu a fost falsă sau neveridică pentru a se utiliza de ea cu rea-voință;

- nu a existat nici o intenție a condamnatului de a nu executa obligațiile rezultate din contractele încheiate, iar posibilitatea de executare a fost una obiectivă, dar nu una iluzorie;

- nu a existat de fapt nici o negare a chestiunilor de afacere în privința livrării materialelor de construcție din partea lui Arapu Alexandru și nici o negare a necesității de executare a acesteia, astfel sunt neîntemeiate argumentele instanței privind faptul că, condamnatul și-a asumat niște angajamente despre care cert cunoștea că nu sunt realizabile. Niciodată nu a negat tranzacțiile încheiate cu părțile vătămate, cu excepția episodului cu Mamaev Vadim, iar neexecutarea acestora fiind din cauza reținerii acestora de către organele poliției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2021, a fost admis apelul declarat, casată sentința parțial în latura penală,

rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Arapu Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Sighetov Rinat*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Badia Victor*), art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Mamaev Vadim*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Pantelei Denis*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Procopi Tudor*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Galașanu Evghenii*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Gligor Ștefan*), art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Șișcanu Gheorghe*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Gîrbu Nicolae*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Ciornîi Victor*), art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Rusu Dorel*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Mîndra Lilian*), art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Colomoș Ecaterina*) și i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Sighetov Rinat*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Badia Victor*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Mamaev Vadim*) – 7 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Pantelei Denis*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 (patru) ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Procopi Tudor*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Galașanu Evghenii*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Gligor Ștefan*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani.

- în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Șișcanu Gheorghe*) – 7 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Gîrbu Nicolae*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Ciornîi Victor*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal (*episodul Rusu Dorel*) – 7 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Mîndra Lilian*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal (*episodul Colomoet Ecaterina*) – 9 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite prin sentința judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016, lui Arapu Alexandru i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 05 februarie 2021, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv din 19 ianuarie 2016 până la 05 februarie 2021, inclusiv.

Corpul delict, automobilul de model Toyota Tundra cu numerele de înmatriculare XXXXXXXX, a fost transmisă proprietarului Pîslari Dmitrii.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, din totalitatea de probe acumulate la prezenta cauză penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca fiind o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale. Faptul că inculpatul nu a

recunoscut vinovăția în comiterea faptelor imputate la nici o etapă a procesului penal, nu constituie un temei de achitare a acestuia, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia.

Deși inculpatul Arapu Alexandru nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor incriminate, vinovăția acestuia se confirmă pe deplin prin cumulul probelor administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- *declarațiile părților vătămate Mamaev Vadim, Șișcanu Gheorghe, Ecaterina Colomoș, Ciornîi Victor, Galașanu Evghenii, Gligor Ștefan, Gîrbu Nicolae, Procopie Tudor, Pantelei Denis, Badia Victor;*

- *declarațiile martorilor Bolohan Marin, Ghilitchi Taras, Morari Vera, Olaru Gheorghe, Pantelei Ivan, Chircu Alexei;*

- *declarațiile reprezentantului lui Sighetov Roman, Cernogubova Inna;*

- *plângerea lui Procopi Tudor, adresată organelor de poliție prin care solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul procurării a obținut de la el automobilul de model „Mercedes” cu n/î COB 035 și urma să se achite în termen de 2 luni, însă nu s-a achitat, înșelându-l, iar automobilul l-a vândut altei persoane;*

- *recipisa eliberată de către Arapu Alexandru, conform căreia acesta a luat cu împrumut de la Procopi Tudor suma de 14 000 euro;*

- *proces-verbal de confruntare din 02.02.2016 între partea vătămată Procopi Tudor și bănuitul Arapu Alexandru, conform cărora părțile și-au menținut pozițiile expuse anterior;*

- *cererea lui Denis Pantelei cu privire la atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru, care prin înșelăciune și abuz de încredere, folosind o schemă criminală de escrocherie a însușit de la el 4 automobile;*

- *proces-verbal privind actele de constatare din 24.07.2015, prin care au fost consemnate declarațiile lui Pantelei Denis;*

- *ordonanță de ridicare din 21.01.2016, conform căreia a fost dispusă ridicarea de la Pantelei Denis copia contractului de împrumut cu dobândă și contractul de gaj;*

- *proces-verbal de ridicare din 21.01.2016, conform căruia au fost ridicate de la Pantelei Denis copia contractului de împrumut cu dobândă și contractul de gaj;*

- *contract de împrumut;*

- *contract de gaj;*

- *proces-verbal de confruntare din 26.01.2016 dintre partea vătămată Pantelei Denis și învinuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au susținut pozițiile expuse anterior;*

- *proces-verbal de consemnare a plângerii lui Gligor Ștefan din 13.10.2015,*

conform căreia se solicită tragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru pentru faptele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal;

- *plângerea lui Gligor Ștefan adresată organelor de poliție, prin care solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru;*

- *contractul de barter din 14.03.2015;*

- *declarația lui Gligor Ștefan privind revocarea procurii nr. 1776 din 13.03.2015;*

- *ordonanța de ridicare din 19.10.2015, prin care a fost dispusă ridicarea de la Gligor Ștefan a contractului de barter din 14.03.2015, copiei procurii nr.1776 din 13.03.2015, copiei declarației nr.849 de revocare a procurii nr.1776 din 13.03.2015;*

- *proces-verbal de ridicare din 27.10.2015, conform căruia de la Gligor Ștefan au fost ridicate contractul de barter din 14.03.2015, copia procurii nr.1776 din 13.03.2015, copia declarației nr.849 de revocare a procurii nr.1776 din 13.03.2015;*

- *declarația din 27.03.2015 privind revocarea procurii nr.1776 din 13.03.2015;*

- *contractul de barter din 14.03.2015;*

- *procura din 13.03.2015;*

- *proces-verbal de confruntare din 04.02.2016 dintre partea vătămată Gligor Ștefan și învinuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au menținut pozițiile expuse anterior;*

- *plângerea lui Șișcanu Gheorghe, conform căreia solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit de la el automobilul de model "Renault Kangoo" cu n/î XXXX;*

- *proces-verbal de ridicare din 01.07.2016, conform căruia de la Cojocari Constantin a fost ridicat un automobil de modelul "Renault Kangoo", n/î CSL 846 de culoare roșie, anul producerii 2008;*

- *proces-verbal de examinare a obiectului din 01.07.2016 și planșa fotografică, anume a automobilului de model „Renault Kangoo” cu n/î CSL 846;*

- *ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict automobilul de model „Renault Kangoo” cu n/î CSL 846;*

- *proces-verbal de confruntare din 12.07.2016 dintre partea vătămată Șișcanu Gheorghe și bănuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au menținut pozițiile expuse anterior;*

- *plângerea depusă organelor de poliție de către reprezentatul lui Sighetov Rinat, Cernogubova Inna, prin care solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru pentru faptul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a banilor în sumă de 10 500 euro;*

- *recipisa cu privire la împrumutul sumei de 16 500 euro;*

- *denunțul Cernogubova Inna cu privire la atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru;*

- *plângerea lui Ciornîi Victor adresată organelor de poliție, conform căreia solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul că va importa de peste hotare a unui automobil de model BMW 520 a.2009 a însușit suma de 10 800 euro;*

- *plângerea lui Lilian Mîndra, adresată organelor de poliție, conform căreia solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care sub pretextul procurării automobilului său de model „Volvo XC 90” cu n/î XXXX a însușit automobilul său, cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă de 8500 euro;*

- *recipisa eliberată de către Arapu Alexandru lui Mîndra Lilian, privind faptul primirii automobilului de model „Volvo XC 90”;*

- *proces-verbal de confruntare din 02.02.2016 dintre partea vătămată Mîndra Lilian și bănuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au menținut pozițiile expuse anterior;*

- *plângerea Ecaterinei Colomoș din 15.01.2016, adresată organelor de poliție conform căreia, solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru pentru faptul că prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul achiziționării din Germania a unui automobil de model ”VW Tiguan” a însușit bani în sumă de 15 000 euro, cauzându-i un prejudiciu material considerabil în sumă de 474 108 lei;*

- *cererea E. Colomoș cu privire la anularea procurii cu nr. 10216 din 01.12.2015, eliberată lui Arapu Alexandru;*

- *proces-verbal de confruntare din 04.02.2016 dintre partea vătămată Colomoș Ecaterina și bănuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au menținut pozițiile expuse anterior;*

- *plângerea lui Gîrbu Nicolae adresată organelor de poliție, conform căreia solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit suma de 16 000 euro;*

- *proces-verbal de examinare a obiectului din 27.05.2016, conform căruia a fost examinat contractul de împrumut din 02.07.2015;*

- *proces-verbal de examinare a obiectului din 27.05.2016, conform căruia sunt examinate actele ridicate de la CÎS;*

- *plângerea lui Badia Victor, adresată organelor de poliție conform căreia dînsul solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la el automobilul de model ”Mercedes”, n/î CPP 883 sub pretextul livrării materialelor de construcție în sumă de 15000 euro, însă se eschivează de la restituirea pagubei, cât și de la restituirea automobilului;*

- *recipisa eliberată de A. Arapu, privind faptul asumării obligațiilor de a*

livra lui Badia Victor beton și blocuri;

- proces-verbal de examinare din 05.12.2016 a recipisei;

- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală și anume a recipisei din 05.06.2016;

- proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 25.03.2016;

- recipisa din 09.12.2015;

- ordonanța de ridicare din 04.04.2016, conform căreia a fost dispusă ridicarea de la Bolohan Marin a automobilului de model "Toyota Prius" cu n/î XXXXX;

- proces-verbal de ridicare din 04.04.2016, conform căruia de la Bolohan Marin a fost ridicat automobilul de model "Toyota Prius" cu n/î XXXXX;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 04.04.2016, cu tabel fotografic și anume a automobilului de model „Toyota Prius” cu n/î XXXXX;

- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală și anume a automobilului de model "Toyota Prius" cu n/î XXXXX;

- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală și anume a cheilor de la automobilul de model "Toyota Prius" cu n/î XXXXX;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 05.04.2016 și anume a certificatelor de înmatriculare al automobilului de model "Toyota Prius" cu n/î XXXXX înregistrat pe numele lui Vadim Mamaev și tabel fotografic;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 20.04.2016 și anume a certificatului de înmatriculare pentru automobilul "Toyota Prius";

- proces-verbal de examinare a obiectului din 22.04.2016 și anume a copiei recipisei scrisă de A. Arapu;

- plângerea lui Dorel Rusu adresată organelor de poliție, conform căruia solicită atragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru;

- contract de vânzare-cumpărare din 02.10.2015;

- plângerea lui Dorel Rusu adresată organelor de poliție, conform căruia solicită tragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru care prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul de a procura automobilul de model Volvo S40, n/î CRP 310, în schimbul materialelor de construcție a însușit suma de 6250 euro;

- proces-verbal de confruntare din 29.03.2016 dintre Rusu Dorel și Arapu Alexandru;

- plângerea lui Galașanu Evgheni adresată organelor de poliție, prin care solicită tragerea la răspundere penală a lui Arapu Alexandru, care prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul că îi va transmite ulterior materiale de construcție și anume beton, a obținut automobilul de model Toyota Tundra cu n/î XXXX, beton nu i-a transmis, iar automobilul său l-a înmatriculat pe o altă

persoană;

- *recipisa din 22.11.2014;*

- *proces-verbal de cercetare la fața locului din 02.02.2015 și tabelul foto;*

- *proces-verbal de examinare a obiectului din 08.07.2015 și anume a automobilului de model "Toyota Tundra" cu n/î XXXXX și tabelul foto;*

- *ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la materialele cauzei și anume a automobilului de model „Toyota Tundra” cu n/î XXXXXXX (f.d.74);*

- *proces-verbal de confruntare din 29.07.2015 dintre partea vătămată Galașanu Evgheni și bănuitul Arapu Alexandru, conform căruia părțile și-au susținut pozițiile expuse anterior;*

- *ordonanța de ridicare din 06.08.2015, conform căreia a fost dispusă ridicarea automobilului de model „Toyota Tundra” cu n/î XXXXX;*

- *proces-verbal de ridicare din 03.08.2015, conform căruia a fost ridicat automobilul de model "Toyota Tundra" cu n/î XXXXXXX.*

Colegiul Penal a conchis că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Arapu Alexandru în săvârșirea infracțiunilor incriminate, iar pe episodul cu partea vătămată Rusu Dorel, a constatat necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului, și anume de la alin. (5) al art. 190 Cod Penal la alin. (4) al art. 190 Cod penal.

Astfel, instanța de apel, a concluzionat că s-a dovedit cu certitudine vinovăția inculpatului Arapu Alexandru de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Sighetov Renat*) ca escrocherie adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Badia Victor*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (4) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Mamaev Vadim*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Pantelei Denis*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Procopi Tudor*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Galașanu Evghenii*) - ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Gligor Ștefan*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (4) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Șișcanu Gheorghe*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Gîrbu Nicolae*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Ciornii Vadim*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Mîndra Lilian*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, (*episodul cu partea vătămată Colomoș Ecaterina*) ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată, de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Cu referire la episodul cu partea vătămată Rusu Dorel Colegiul Penal a reținut că, prin acțiunile sale, Arapu Alexandru a cauzat prin acțiunile sale părții vătămate Rusu Dorel un prejudiciu material în valoare de 6250 euro, echivalent conform cursului oficial de schimb valutar al Băncii Naționale a Moldovei cu suma de 139 750 lei, iar potrivit art. 126 alin. (1) Cod Penal în redacția la data comiterii infracțiunii – 02 octombrie 2015, stabilea că se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrare, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane care la momentul săvârșirii infracțiunii depășește 5000 lei unități convenționale de amendă, iar 5000 * 20 unități convenționale de amendă constituie 100 000 lei.

Astfel, deși la acea dată, prejudiciul cauzat părții vătămate Rusu Dorel depășea suma de 100 000 lei și organul de urmărire penală corect a încadrat acțiunile inculpatului Arapu Alexandru în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal, Colegiul a notat că, prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare 07.11.2016, art. 126 Cod Penal a fost modificat, fiind introdus alin. (1¹) cu următoarea redacție: *”Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 974 din 04.12.2014 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 în mărime de 4500 lei, iar 4500 lei * 40 salarii constituie suma de 180 000 lei.

Pentru a considera prejudiciul ca fiind în proporții deosebit de mari este necesar ca mărimea acestuia să depășească suma de 180 000 lei. La caz însă, valoarea prejudiciului cauzat părții vătămate Rusu Dorel constituie suma de 139,750 lei, ceea ce constituie proporții mari, deoarece depășește suma de 90 000 lei (4500 lei * 20 salarii) stabilită la art. 126 alin. (1) Cod Penal.

Citând prevederile art.10 alin. (1) Cod penal, colegiul a considerat necesar de a reîncadra acțiunile inculpatului Arapu Alexandru pe episodul Rusu Dorel din prevederile art. 190 alin. (5) Cod Penal în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal, ca escrocherie, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții mari.*

Cu referire la argumentul apărării, precum că faptele inculpatului ar constitui

relații civile, apărute în rezultatul desfășurării de către Arapu Alexandru a activității de întreprinzător, Colegiul penal a indicat, că art. 190 Cod Penal în redacția anului 2002 stabilea realizarea faptei de escrocherie prin același element material – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, iar la 26 iulie 2018 a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) art. 190 Cod Penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

Din conținutul prevederilor legale sus-indicate, reiese că legislatorul a concretizat fapta și consecințele prejudiciabile prin care se comite infracțiunea de escrocherie: *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane care a cauzat daune considerabile.*

Mai mult, legislatorul a adoptat un nou concept mai concret al metodelor prin care se comite dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, în cazul escrocheriei, și anume prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate.

Ambele modalități fiind îndreptate în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile. Astfel, legislatorul nu a dezincriminat escrocheria, nu a schimbat conceptul escrocheriei sau conținutul ei, ci a înlocuit sintagmele prea generale, cum erau înșelăciunea sau abuzul de încredere, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Astfel, Colegiul a statuat că, probele administrate la cauza penală demonstrează cert că Arapu Alexandru pentru a deposeda părțile vătămate de mijloacele financiare sau de bunurile mobile, *le comunica informația falsă precum că el ar fi directorul unei companii de construcții și poate să le livreze materiale de construcție.*

La individualizarea pedepsei, Colegiul penal, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că Arapu Alexandru a comis mai multe infracțiuni cu intenție cu scop cupidant, care fac parte din categoria celor grave și deosebit de grave, că inculpatul nu a recunoscut vina, anterior a comis infracțiuni analogice pentru care la moment ispășește pedeapsa cu închisoare și nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate, că circumstanțe agravante și atenuante nu au fost reținute, a

concluzionat că, corectarea și reeducarea lui Arapu Alexandru poate avea loc numai cu stabilirea unei pedepse în formă de închisoare.

Totodată, Colegiul a notat, că instanța de fond i-a stabilit lui Arapu Alexandru pentru fiecare infracțiune în parte și în final pentru concurs de infracțiuni o pedeapsă definitivă prea aspră în raport cu gravitatea faptelor săvârșite și cu circumstanțele comiterii infracțiunilor.

Cu referire la soluționarea acțiunilor civile, Colegiul penal a constatat, că instanța de fond, a soluționat corect chestiunile respective, cu respectarea prevederilor legale.

Cu referire la corpul delict, automobilul de model Toyota Tundra, anul producerii 2008, cu numerele de înmatriculare XXXXXXXX, Colegiul Penal a reținut că, prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 ianuarie 2019 instanța de fond a dispus ca acest corp delict să fie lăsat în posesia părții vătămate Galașanu Eugen. La data de 08 mai 2019 în adresa Curții de Apel Chișinău a parvenit o cerere depusă de avocatul Natalia Lepilov în interesele lui Pîslari Dumitru prin care se solicită ca corpul delict automobilul de model Toyota Tundra, anul producerii 2008 să fie transmis proprietarului acestuia Pîslari Dumitru (vol. 17, f.d. 21).

Astfel, având în vedere că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani, mun. Chișinău din 8 iulie 2015, automobilul de model „Toyota Tundra”, cu număr de înmatriculare XXXXXXXX a fost recunoscut în calitate de corp delict în prezenta cauza penală, iar prin ordonanța și procesul-verbal al ofițerului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani, mun. Chișinău din 06 august 2015, a fost ridicat automobilul de model „Toyota Tundra”, cu număr de înmatriculare XXXXXXXX. Ulterior, prin ordonanța procurorului în procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Dulgheru Andrei din 06 august 2015, s-a dispus restituirea părții vătămate Galașanu Eugeniu a corpului delict - automobilul de model „Toyota Tundra”, cu număr de înmatriculare XXXXXXXX, cu punerea în sarcina ultimului păstrarea corpului delict până la adoptarea hotărârii în cauza penală, ținând cont de prevederile art. art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, că proprietar de drept al automobilului de model Toyota Tundra anul producerii 2008, cu numerele de înmatriculare XXXXXXXX este Pîslari Dmitrii care a obținut acest drept în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, instanța de apel a considerat necesar de a dispune transmiterea automobilului de model Toyota Tundra anul producerii 2008, cu numerele de înmatriculare XXXXXXXX proprietarului legal Pîslari Dmitrii.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ina Pucas în numele inculpatului, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei

noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului, invocă următoarele argumente:

- decizia instanței de apel este una neîntemeiată, iar concluziile sunt contrare probelor cercetate în instanță;

- prezența relațiilor civile cât și lipsa intenției în comiterea infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului este demonstrată prin recipisele și contractele semnate de Arapu Alexandru cu părțile vătămate;

- nu orice neexecutare a obligațiilor cu caracter civil poate să fie calificată în baza art. 190 din Codul penal, or, neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la, și pentru încheierea contractului;

- inculpatul nu a negat niciodată datoriile avute față de părțile vătămate, ba chiar a restituit o parte din aceste datorii;

- instanțele de judecată au interpretat eronat relațiile civile, drept o acuzație penală, fără a ține cont de reglementările penale cu privire la calificare și fără examinarea în mod corect intenția de a săvârși infracțiunea, care de fapt nici nu a existat;

- învinuirea înaintată inculpatului se bazează pe contractele juridico-civile, însă nici una dintre părțile vătămate nu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind constatarea nulității acestor acte;

- la caz, instanțele de judecată urmau să se conducă de prevederile art. 1 din Protocolul nr. 4 la CEDO, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală;

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la

faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la argumentele invocate în recurs, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze

din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel și dispunerii rejudecării de către instanța de apel, Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

La caz, a fost declarat recurs ordinar de avocatul inculpatului, care pledează pentru casarea deciziei de condamnare a inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

Drept temeiuri pentru recurs apărătorul invocă art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanțele ierarhic inferioare.

În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* se substituie cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”*;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal, expus în felul următor: *„Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.*

Și, în al doilea rând, agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserat la lit. c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-și sediul juridic în componența alin. (1) din aceeași normă.

În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Potrivit prevederilor art. 8 și 10 alin. (2) Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Din conținutul sentinței rezultă că, instanța de fond la examinarea cauzei, a comis un șir de erori, după cum urmează:

a) L-a recunoscut vinovat pe Arapu Alexandru pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), 190 alin. (4), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), 190 alin. (4) Cod penal, reținând fapta și încadrarea juridică a acesteia așa cum au fost acestea descrise și indicate în ordonanța de modificare a învinuirii din 03 octombrie 2018, potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (5) Cod penal, ca *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă, încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite în proporții deosebit de mari și a dispoziției*

modificărilor prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 la art. 190 Cod penal și nu a coroborat sub nici o formă învinuirea formulată prin actul de sesizare a instanței cu prescripțiile din art. 8, 10 Cod penal, cât și cu jurisprudența națională relevantă în aspectul vizat.

b) Instanța de apel doar a trecut în revistă probele prezentate de acuzare, fără a aprecia fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, pe fiecare episod în parte, inclusiv în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, indicând la general că probele prezentate de acuzare demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate;

c) Expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate atât de apărare, nu este suficientă pentru o decizie de condamnare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Astfel, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile apelantului invocate în apelul declarat și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și că recursul de pe rol este întemeiat.

În mare parte, soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei* (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra cauzei a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării. Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară, în speță, ținându-se cont inclusiv de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlătore erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură

penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate în coroborare cu faptele stabilite în ședința de judecată și legalitatea probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată, ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la pct. 6 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ina Pucas în numele inculpatului Arapu Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *ARAPU Alexandru Xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, decizia va fi pronunțată integral la 10 februarie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecători

Liliana CATAN

Iurie DIACONU

Ion GUZUN

Victor BOICO